

ENHET
Enheten för Valfärd, Utbildning och
Arbetsmarknadspolitik

HANDLÄGGARE
Mattias Schulstad

DATUM
2020-12-15

ERT DATUM
2021-01-15

DIARIENUMMER
20200348

ER REFERENS
N2020/02875

Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

LOs svar på remiss ang delar av Partnerskapsöverenskommelsen, N2020/02875

LO har fått möjlighet att yttra sig över rubricerat betänkande och kommenterar i det följande ett antal utvalda delar av förslagen.

Partnerskapsöverenskommelsen lägger grunden till förbättrad samordning mellan de europeiska struktur- och investeringsfonderna och undviker överlappning dem emellan, i syfte att nå ett mer effektivt programgenomförande och ett sammantaget bättre utfall av insatserna. Strukturen, inklusive rubriker, för partnerskapsöverenskommelsen är given av EU-kommissionens riktlinjer.

Med anledning av detta vill LO understryka vikten av att denna typ av strategiska dokument tas fram i god tid så att syftet med dokumentet uppfylls. I detta fall har så inte skett och LO vill uppmärksamma regeringen på att ett sådant arbete måste påbörjas i god tid inför framtagandet av denna typ av strategiska dokument inför nästa programperiod.

I utkastet till partnerskapsöverenskommelse finns det flera goda mål och initiativ formulerade som LO ställer sig positiva till. Det gäller inte minst förslagets fokus på de stora strukturomvandlingar som nu sker och vikten av stöd för att klara av dem. Både den så viktiga klimatomställningen och strukturomvandlingen i Sverige behandlas ur olika perspektiv som LO välkomnar. Men en sådan omvälvande omställning av samhället måste arbetstagarna på svensk arbetsmarknad känna sig delaktiga i. Detta gäller inte minst i de branscher som nu upplever en hög eller mycket hög omställningstakt vilket kommer kräva stora insatser för att ställa om sin arbetskraft, branscher vars anställda ofta är medlemmar i ett av LOs medlemsförbund.

Vikten av insatser på arbetsplatserna

De landspecifika rekommendationerna till Sverige 2019 och 2020 rörde bland annat utbildning och kompetensutveckling. I partnerskapsöverenskommelsen behöver det tydliggöras hur Sverige ska införliva dessa rekommendationer. LO vill även uppmärksamma regeringen

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

på att det behöver framgå i partnerskapsöverenskommelsen att en nära samverkan med *arbetsmarknadens parter* ska upprättas, bli robust och långsiktig.

Detta är synnerligen viktigt med tanke på att Sverige kommer genomgå en allt snabbare strukturomvandling som kräver mycket stora kompetens-, validerings- och yrkesväxlingsinsatser för individer i sysselsättning på *arbetsplatserna*. I dag är det arbetsmarknadens parter som äger många av de strukturer som kan möjliggöra denna omställning.

Det finns goda och belysande skrivningar om fokus på kompetensutveckling och det livslånga lärandet i förslaget och det välkomnar LO. Men det saknas perspektiv på hur fondfinansierade projekt ska få tillgång till företag och offentlig sektors anställda och deras arbetsplatser för att lyckas med den nödvändiga omställningen. Detta måste det finnas väl formulerade strategier kring så inte fokus hamnar på arbetslösa för att det är enklare åtgärder på kort sikt.

Det är inte rimligt att individer ska bli arbetslösa för att få kompetensutveckling och andra insatser som ger individer goda möjligheter att följa med i arbetsmarknadens snabba förändring. Detta gäller inte minst till ett mer hållbart och cirkulärt näringsliv och offentlig sektor.

Med anledning av detta vill LO understryka att det saknas ett tydligt fokus på hur regeringen ämnar använda ESF+ för att klara denna snabba förändring. I förslaget föreslår regeringen snarare att ESF+ medel främst ska gå till individer som står långt eller mycket långt från arbetsmarknaden. LO menar att detta är fel prioritering av medlen och efterlyser tydligare skrivningar om att ESF+ medel ska användas tillsammans med medel från andra fonder såsom ERUF och FRO för att lyckas med de mål och prioriteringar som finns uppställda i utkastet till partnerskapsöverenskommelse.

Detta kan till exempel uppnås genom att det tydliggörs under rubriken *Policy choices, coordination and complementarity* att medel från ESF+ ska användas för att stärka kompetens och valideringsinsatser för individer i arbete på arbetsplatsen i nära samverkan med arbetsmarknadens parter. Ett mer samlat grepp skulle även förbättra möjligheterna att få en väl fungerande samanhållningspolitik i Sverige och därmed undvika otydligheter mellan programmen och få en ökad effektivitet. Något som till exempel sker i Finland där de olika fonderna används på ett mer sammanhållet och effektivt sätt, vilket skapar ökad transparens och förståelse.

Ökad jämlikhet genom den svenska modellen

Genom det livslånga lärandet, konkurrenskraftiga företag, en välfinansierad offentlig sektor samt väl fungerande organisationer skapas förutsättningar för trygga arbeten. Det som sedan möjliggör detta i praktiken är en arbetsmarknad som styrks av kollektivavtal som förhandlas av arbetsmarknadens parter. Kollektivavtal som ger möjligheter till en fungerande konkurrens mellan företag och goda arbetsvillkor för den anställde. En ordning som ger Sverige goda möjligheter att öka jämlikheten och bryta den trend som vi ser i dag där inkomstklyftorna växer snabbast i hela OECD. Här har fonderna en viktig roll att spela. Inte minst för att en fungerande omställning ger goda möjligheter till integration för nyanlända samt en kortare väg tillbaka till arbetslivet för dem står långt ifrån arbetsmarknaden. Dessa delar hör ihop och detta behöver framgå på ett tydligare sätt i partnerskapsöverenskommelsen.

LO vill med denna bakgrund uppmärksamma regeringen på att det i utkastet till partnerskapsöverenskommelse framgår att: ”Inriktningen på socialfondsprogrammet ska vara kostnadseffektiva insatser där behoven är som störst.” Det är av stor vikt att detta inte bli en måluppfyllnad som missar centrala aspekter av den svenska modellen. Det kan till exempel handla om att inte beakta vikten av kollektivavtal, trygga och säkra anställningar på grund av att dessa inte alltid utgör det mest ”kostnadseffektiva”.

Fondfinansierade projekt ska stärka den svenska modellen och därför är det av vikt att detta framgår i partnerskapsöverenskommelsen. Något som är särskilt viktigt i och med att det finns många ambitiösa aktörer som i dag har dålig kunskap om arbetsmarknadens funktionssätt.

Dessa perspektiv kan säkerställas genom integrering av hållbarhetsprinciperna/aspekterna. Projektägare bär inte alltid med sig dessa perspektiv vid genomförande av projekten. Något som dessvärre ofta leder till att de sociala aspekterna ofta bortprioriteras alternativt inte integreras i genomförandet. Det behöver därför specificeras och genomsyra hela partnerskapsöverenskommelsen att det är kollektivavtal samt trygga och säkra anställningar som gäller på svensk arbetsmarknad.

Slutligen vill LO efterlysa en partnerskapsöverenskommelse som uttryckligen ställer krav på att projektägare åläggs att redogöra för på vilket sätt projekten skapar nytta för samhället samt hur projektens goda resultat och effekter på samhället kan leva kvar och utvecklas efter projektets slut. I dag försvinner många av de goda resultaten samma dag som projektet tar

slut. Denna partnerskapsöverenskommelse bör lyfta in dessa typer av förvaltningsaspekter och därmed förbättra projektens effekter på både individ och samhälle.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Mattias Schulstad
Handläggare